
המטבע ששמר על התורה
ספורו המופלא של רבי ישמעאל ברבי יוסי • נלמד באהבת ה' וביראת שמים
Gemini Notebook

רבי ישמעאל ברבי
יוסי היה תנא קדוש שכל ימיו היו מלאים באהבת ה׳ ובלמוד תורה. בכל פסיעה שלו, הוא הרגיש את הנוכחות של הקדוש ברוךְ הוא. הוא שמר על כבוד התורה יותר מכל דבר אחר בעולם.
Gemini Notebook

יוֹם אֶחָד, בְּדַרְכּוֹ בַּשְּׁבִילִים שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, פָּגַשׁ רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אָדָם כַּפְרִי.
הַכַּפְרִי סָחַב עַל גַּבּוֹ חֲבִילַת עֵצִים כְּבֵדָה, מְלֵכְלֶכֶת בְּבֹץ וְקוֹצִים.
לְפֶתַע... הַחֲבִילָה נָפְלָה לָאָרֶץ!

ההתלבטות של רבי ישמעאל

ההחלטה: לשמר על כבוד התורה (רצון ה'), אך לא לפגוע בכפרי.

מצד שני: רבי ישמעאל הוא "זקן ואינה לפי כבודו". אם תלמיד חכם גדול יתלכלך בבוץ, אנשים יזלזלו בכבוד התורה!

מצד אחד: יש מצוה גדולה לעזור לזולת להרים משא (פריקה וטעינה)!

Gemini Notebook

הַפִּתְרוֹן הַגְּאוֹנִי
רַבִּי יִשְׁמָעֵאל מָצָא פִּתְרוֹן מֻשְׁלָם.
הוּא הוֹצִיא מִכִּיסוֹ מַטְבֵּעַ כֶּסֶף נוֹצֵץ
(חֲצִי זוּז) וְאָמַר לַכַּפְרִי:
"בְּכַמָּה שָׁוִים הָעֵצִים שֶׁלְּךָ? אֲנִי
קוֹנֶה אוֹתָם מִמְּךָ בַּכֶּסֶף מָלֵא!"

כחו של "הפקר"

ברגע שהעצים היו שלו, הכריז הרב:
הרי הם הפקר!

שלב 1: הכסף שולם לכפרי.

שלב 2: העצים אינם שיכים עוד לאיש. הרב פטור מלהרים אותם.

שלב 3: כל דיכפין (כל אדם) רשאי לקחת אותם בחינם. הכסף שמר על כבוד התורה!

Gemini Notebook

התרגיל של הכפרי

אֲבָל... הַכַּפְרִי הָיָה עַרְמוּמִי מְאוֹד!

הוּא הֵבִין שֶׁאִם הָעֵצִים הֵם הֶפְקֵר, מַתָּר גַּם לוֹ לָקַחַת אוֹתָם.

הוּא מִיָּד רָץ, עָשָׂה "מַעֲשֶׂה זְכִיָּה" (הֵרִים אוֹתָם), וְהָפַךְ לִהְיוֹת הַבְּעָלִים שֶׁלָּהֶם מֵחָדָשׁ! הוּא הִרְוִיחַ גַּם עֵצִים וְגַם כֶּסֶף!

Gemini Notebook

ושוב הכל מהתחלה...
הַכֹּפְרִי רָץ מַהֵר קָדִימה בַּשְׁבִיל, עָקַף אֶת רַבִּי יִשְׁמָעֵאל... וְשוּב הִפִּיל אֶת הָעֵצִים דַּוְקָא דַּוְקָא שָׁם!
"רַבִּי!" קָרָא הַכֹּפְרִי, "הָעֵצִים שֶׁלִּי נָפְלוּ. אַתָּה מְחֻיָּב שוּב עַל פִּי הַתּוֹרָה לַעֲזֹר לִי לְהָרִים"!
Gemini Notebook

אַהבת ה'
כעס
מבחן המִדות של הצדיק
אָדָם רָגִיל הָיָה כּוֹעֵס רִתִיחָה! הֲרֵי זֶה עַתָּה שִׁלֵּם כֶּסֶף עַל הַתַּרְגִּיל הַמְעַצְבֵּן הַזֶּה!
אֲבָל רַבִּי יִשְׁמָעֵאל נָשָׂא אֶת מַבָּטוֹ וְלִבּוֹ לַשָּׁמַיִם. הוּא זָכַר שֶׁהַכֹּל מֵאֵת ה', הִשְׁתַּלֵּט עַל כַּעֲסוֹ בִּגְבוּרָה עֲצוּמָה, וְשָׁמַר עַל שַׁלְוַת נַפְשׁוֹ הַטְהוֹרָה.
Gemini Notebook

קונה בפעם השנייה!
בְּלִי לְהָרִים אֶת קוֹלוֹ, וּבְלִי לִכְעֹס
אֲפִלּוּ טִיפָּה, הוֹצִיא רַבִּי יִשְׁמָעֵאל
חֲצִי זוּז נוֹסֵף.
"אֲנִי קוֹנֶה מִמְּךָ אֶת הָעֵצִים שׁוּב
בְּכֶסֶף מָלֵא, אָמַר הָרַב."
אֲבָל הַפַּעַם... לְחָכְמַת הַתּוֹרָה
הָיְתָה תְּשׁוּבָה מְנַצַּחַת!
Gemini Notebook

Gemini Notebook

נצחון של חָכְמָה וַעֲנוָה
הַכֶּפְרִי נִשאר לעמד עם פה פָּעור.
הוא אָמְנם הִרְוִיח כֶּסף, אֲבָל הַבִּין שעם חָכמת התורָה
וְהשֵׁלְוָה של חֶכמינו — אִי אֶפְשָׁר להִתחַכֵּם!
הַרב הִמְשִׁיך בְּדַרְכו, טהוֹר מכַּעס וְנֵקי מִזְלְזוּל בתורָה.
Gemini Notebook

לְצָעֹד בְּאוֹר ה'
רִבִּי יִשְׁמָעֵאל הַמָּשִׁיחַ לְצָעֹד, לַבּוֹ מָלֵא בְּהוֹדָיָה לַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.
הוּא וּתֵר עַל מָמוֹן בְּשִׂמְחָה, כְּדֵי לְהַגֵּן עַל הַדָּבָר שֶׁיָּקָר לְאֵין עֲרוֹךְ מִכָּל זָהָב וָכֶסֶף...
Gemini Notebook

מוסַר הַשׂכֵל: יְקָרָה הִיא מִפְּנִינִים
כְּבוד הַתּוֹרָה וַחֲכָמַיהָ שׁוֶוה יותַר מִכָּל הון שֶׁבָּעולָם! אַנו לְמַדִים מַהַרַב שֶׁאָנו מוכְנִים לוותֵר עַל כֶּסֶף, מַאֲמָץ, או נוחות... וְהַכל כְּדֵי שֶׁכְּבוד הַתּוֹרָה יִשָׁמֵר בְּקִדֻשָׁה. הַתּוֹרָה היא הַקֶּשר הַיִשיר שֶׁלָנו לַקָדוֹש בָּרוּך הוא.
Gemini Notebook

מוסַר הַשׂכֵל: כּוֹחָן שֶׁל מִדּוֹת טוֹבוֹת
כְּשׁמִישׁהוּ מַכְעִיס אוֹתָנוּ אוֹ עוֹשֶׂה עָלֵינוּ
טְרִיקִים, הַגְּבוּרָה הָאֲמִתִּית הִיא לא לִכְעֹס.
כְּמוֹ רַבִּי יִשׂמַעֵאל, נָרִים עֵינַיִם לַשׁמַיִם, נִזְכֹּר
שֶׁה' רוֹאֶה הַכֹּל וְאוֹהֵב אוֹתָנוּ... וְנַמְשִׁיךְ
בְּדַרְכֵּנוּ בְּשִׂמְחָה, בְּשׁלְוָה, וּבֶאֱמוּנָה גְּדוֹלָה!